

Податкова не може анулювати єдиний податок без документальної перевірки: апеляційний суд підтвердив позицію

14 липня 2026 року Восьмий апеляційний адміністративний суд ухвалив постанову у справі №300/6163/24, якою залишив без змін рішення суду першої інстанції на користь фізичної особи-підприємця. Цю справу супроводжували адвокати АО “Західна Правозахисна Група”.

Спір виник через те, що податковий орган анулював реєстрацію підприємця як платника єдиного податку, пославшись на наявність податкового боргу протягом двох послідовних кварталів. При цьому жодної документальної перевірки проведено не було.

У чому полягала проблема

Контролюючий орган виключив ФОП із Реєстру платників єдиного податку, обґрунтовуючи свої дії лише інформацією з інформаційної системи про наявність податкового боргу.

Водночас підприємець зазначав, що:

- не отримував належного рішення про анулювання реєстрації;
- документальна перевірка не проводилась;
- після нібито анулювання продовжував подавати декларації та сплачувати податки, які податковий орган приймав.

Позиція суду

Апеляційний суд погодився з висновками суду першої інстанції та зазначив, що:

- реєстрація платника єдиного податку є безстроковою;
- її анулювання можливе лише у випадках, визначених Податковим кодексом України;
- якщо підставою є порушення платником вимог спрощеної системи, контролюючий орган повинен провести документальну перевірку;
- рішення про анулювання має прийматися саме на підставі акта такої перевірки.

Сам факт наявності інформації в інтегрованій картці платника або інших інформаційних базах не дає податковому органу права виключати підприємця з Реєстру платників єдиного податку.

Що ще звернув увагу суд

Суд також зазначив, що:

- податковий орган не підтвердив, з яких саме документів встановлено суму податкового боргу;
- у самому листі про анулювання відсутнє посилання на акт перевірки;
- матеріали справи не містять доказів проведення документальної перевірки.

Саме порушення встановленої законом процедури стало достатньою підставою для визнання дій податкового органу протиправними.

Чому це рішення важливе

Постанова ще раз підтверджує сформовану судову практику Верховного Суду: виключення платника з Реєстру єдиного податку не може здійснюватися автоматично лише на підставі інформації про податковий борг.

Контролюючий орган зобов'язаний:

- провести документальну перевірку;
- оформити її результати актом;
- лише після цього приймати рішення про анулювання реєстрації.

Якщо ці вимоги не виконані, таке рішення має високі шанси бути скасованим у судовому порядку.

Висновок

Для платників єдиного податку ця постанова є ще одним підтвердженням того, що навіть за наявності податкового боргу податковий орган повинен діяти виключно у спосіб, передбачений законом. Недотримання процедури є самостійною підставою для скасування рішення про анулювання реєстрації та поновлення статусу платника єдиного податку.

Приєднуйтесь до нашого ТГ каналу: [Компанія Вікторія](#) – юридичні та бухгалтерські рішення для бізнесу в Україні та за кордоном.

[victoriya.ua](#)

Зв'язок та форми комунікацій

Заповніть форму зворотного зв'язку і ми надішлемо Вам розрахунок вартості послуг супроводу податкової справи.

Форма зв'язку

Ваше ім'я (обов'язково)

Ваш email (обов'язково)

Ваш номер телефону (обов'язково)

Ваше повідомлення

Відправити

Наші контакти:

Номери телефонів: +38(050)-404-87-30; +38(098)-793-77-77,
електронна пошта: office@vg.ua

АО “ЗАХІДНА ПРАВОЗАХИСНА ГРУПА”,

Група Компаній Вікторія

ПДВ та ФОПи ЄП: чого чекати в перспективі 2026 та 2027 року

У публічному просторі зростає кількість повідомлень про можливе впровадження ПДВ для платників єдиного податку. Станом на грудень 2025 року офіційна інформація така: **до квітня 2026 року очікується оприлюднення проєкту змін до Податкового кодексу, що регулюватиме нову модель оподаткування.**

У разі ухвалення, зміни набудуть чинності з **1 січня 2027 року.**

Мінфін підкреслює, що йдеться про комплексне рішення, спрямоване на збалансований підхід до навантаження на малий бізнес та бюджетних потреб держави. На підставі власної аналітики та практики супроводу податкових реформ можна окреслити найбільш імовірні сценарії.

1. Підвищення порогу реєстрації платником ПДВ

Базовим варіантом компромісу може стати **підвищення чинного порогу (1 млн грн) до рівня середнього європейського значення приблизно 47 тис євро.**

Ймовірно, пороги можуть бути **диференційовані за видами діяльності:**

- для послуг і робіт – вищі;
- для інших видів – нижчі.

2. Індивідуальні строки запровадження ПДВ для різних груп бізнесу

З огляду на різну структуру оборотів спрощенців держава може застосувати **етапну імплементацію.**

Бізнес із вищими оборотами – раніші строки.

Бізнес, що працює біля порогових обсягів – пізніші.

3. Можливість вибору способу сплати ПДВ

Одним із компромісних рішень може бути **право вибору моделі оподаткування ПДВ:**

- або **фіксований відсоток від виручки**, орієнтований на середній галузевий рівень сплати;
- або **класична модель обліку та звітності ПДВ** за правилами загальної системи.

4. Перегляд переліку дозволених видів діяльності для спрощеної системи

Уряд може частково **скоригувати перелік КВЕДів**, що мають право працювати на ЄП.

Аналогічний підхід уже застосовано до охоронної діяльності з 01.01.2026.

5. Заборона застосування ЄП у мережевих бізнесах під єдиним брендом

Ймовірним є врегулювання питання **роботи ФОПів під спільним брендом**, включно з франчайзинговими моделями.

Можуть з'явитися **обмеження щодо застосування ЄП** у таких структурах.

6. Ідея утримання податку банками

У 2024-2025 роках обговорювалася модель, за якої **банк автоматично утримує фіксований податок із надходжень**.

Не виключено, що ця ідея буде повернута у дискусію як один із технічних механізмів адміністрування.

7. Пільговий період без штрафів у 2027 році

З метою м'якого переходу держава може **тимчасово не застосовувати штрафи** до ФОПів ЄП, які допускатимуть помилки, але повністю сплачуватимуть основне зобов'язання з ПДВ.

Що це означає для бізнесу

Наразі перелічені сценарії є орієнтовними. Більш точна картина з'явиться **після березня 2026 року**, коли уряд оприлюднить узгоджений проект змін до Податкового кодексу.

Водночас виглядає очевидним одне:

протягом 2026 року спрощенці працюють у звичному режимі, проте інформаційне поле буде насиченим. Бізнесу доцільно вже зараз відстежувати оновлення та оцінювати вплив потенційних змін на свою модель роботи.

Приєднуйтесь до нашого ТГ каналу: [Компанія Вікторія](#) – юридичні та бухгалтерські рішення для бізнесу в Україні та за кордоном.

[victorija.ua](#)

Чи вводять ПДВ для всіх спрощенців: що відомо насправді

Останніми днями знову ширяться чутки про те, що в Україні нібито планують запровадити ПДВ для всіх платників єдиного податку. Давайте розберемось без паніки.

Яка ситуація зараз

Об'єктивно – офіційної інформації немає. Жодних нормативних документів чи навіть проєктів змін, що передбачають

обов'язковий ПДВ для усіх спрощенців, не оприлюднено.

У Законі про державний бюджет на 2026 рік – теж тиша. У Верховній Раді відсутні проєкти змін до Податкового кодексу на цю тему.

Чому чутки з'явилися

Час від часу, коли медіапростір вибухає корупційними скандалами, з'являється хвиля «зливів» про можливі зміни до спрощеної системи. Це повторюється роками.

Збіг чи ні, але зараз ми бачимо ту саму інформаційну модель.

Окремо зазначимо: головний податківець чинної влади Данило Гетманцев не робив жодних заяв і не коментував тему. На нашу думку, це черговий доказ того, що йдеться лише про інформаційний шум.

Коли теоретично такі зміни можуть з'явитися

Навіть за найоптимістичнішої для держави логіки – не раніше ніж через рік.

Приклади вже були. Наприклад, під час обговорення акцизів на солодкі газовані напої – говорили багато, але реформа так і не стартувала.

Чи можуть протягнути щось «раптом» до 01.01.2026?

Теоретично так, але лише для вузької/невеликої групи бізнесів на єдиному податку. Аналогічно до історії з поступовим запуском ПРРО: спочатку це стосувалося окремих категорій, а не всіх одразу.

Висновок

Зараз немає підстав для паніки.

Ситуація не змінилася. Жодних документів, проєктів чи офіційних заяв немає.

Будьте з нами і залишайтеся у професійному контексті. Ми

відстежуємо всі зміни та публікуємо лише перевірену інформацію.

□ Компанія Вікторія – юридичні та бухгалтерські рішення для бізнесу в Україні та за кордоном.

□ victorija.ua

Адреси підприємця: як у них не заблукати

В Україні триває процес перейменування вулиць і адміністративного об'єднання районів. Багато адрес уже змінилися.

□ **Звертаємо увагу:**

Якщо у вас відбулися зміни в назві району чи вулиці, рекомендуємо оновити інформацію в **Єдиному державному реєстрі фізичних осіб-підприємців (ЄДР)** та у **Державній податковій службі України**.

Чому це важливо

1□□ Адреса – обов'язковий реквізит ЄДР-запису.

Якщо назву вулиці змінено, стара адреса фактично перестає існувати, а дані в реєстрі вважаються недостовірними.

2□□ Ризики при взаємодії з державними органами та банками.

Податкова, банки, суди, контрагенти, державні замовники використовують саме відомості з ЄДР.

Застаріла адреса може стати причиною **зайвої уваги податкової, блокування коштів або неможливості участі у тендерах чи отриманні грантів**.

3□□ **Адміністративна відповідальність.**

Відповідно до ст. 166¹¹ КУпАП, за неподання або несвоєчасне подання відомостей для державної реєстрації передбачено **штраф**.

4□□ **Реєстрація платника єдиного податку.**

Інформація у Реєстрі платників ЄП має бути актуальною. Неоновлення відомостей може стати підставою для перевірки або навіть виключення з Реєстру платників ЄП.

Як перевірити, чи все впорядковано

Підприємець, у якого порядок із реєстраціями, має однакові або ж упорядковані адреси у кількох ключових джерелах:

1□□ **Податкова адреса фізичної особи** – зазначена під час останнього отримання довідки про податковий номер (РНОКПП).

2□□ **Адреса місця проживання ФОП** – саме вона фіксується в ЄДР і визначає, до якої податкової служби належить підприємець.

3□□ **Адреса реєстрації місця проживання** – вказана у паспорті (книжечці) або у довідці про реєстрацію місця проживання.

4□□ **Фактичне місце проживання** – де людина реально мешкає.

Саме тут часто виникає плутанина, яка може мати неприємні наслідки – аж до **виключення з реєстру платників єдиного податку**.

□ **Податковий кодекс** встановлює: у платника податків має бути **єдина податкова адреса**.

Однак у житті адреси часто “роз’їжджаються”: перейменовано вулицю, змінився район чи область, а ФОП навіть не підозрює, що потрібно оновити дані.

□ **Пропонуємо вирішити питання просто*:**

Оновіть інформацію в ЄДР за акційною вартістю до **31.12.2025**:

- **до 550 грн загалом** активним клієнтам Компанії “Вікторія”, з яких:
 - 300 грн (або 230 грн) – реєстраційний збір через реєстратора (або через “Дію”);
 - 250 грн – послуги нашої компанії із внесення змін та отримання оновлених документів.
- **до 750 грн загалом** іншим замовникам, з яких:
 - 300 грн (або 230 грн) – реєстраційний збір через реєстратора (або через “Дію”) – державний збір;
 - 450 грн – послуги нашої компанії із внесення змін та отримання оновлених документів.

З побажаннями мирного неба і міцного здоров’я,
з повагою –

Група компаній «Вікторія» ☐

**не стосується посередників у реєстрації, не є публічною
офертою.*

☐ Нагадуємо, – **Компанія «Вікторія»** супроводжує клієнтів у
питаннях податкової безпеки, структурування бізнесу, аналізу
ризиків «дроблення» та взаємозв’язків ФОПів.

*Клієнти Компанії “Вікторія” завжди можуть розраховувати на ефективне
представництво та захист своїх інтересів*

Форма швидкого зв’язку :

Ваше ім'я (обов'язково)

Ваш email (обов'язково)

Ваш номер телефону (обов'язково)

Ваше повідомлення

Відправити

Граничний дохід за договором комісії у платника ЄП (ІІІ група)

Податковий кодекс України однозначно визначає, як рахувати дохід платника єдиного податку у разі посередницької діяльності за договорами комісії. Згідно з п. 292.4 ст. 292 ПКУ, *«у разі надання послуг, виконання робіт за договорами доручення, комісії, транспортного експедирування або за агентськими договорами доходом є сума отриманої винагороди повіреного (агента)»*. Тобто для платника єдиного податку-комісіонера **доходом визнається лише сума комісійної винагороди**, а не вся виручка, отримана від покупців за проданий товар комітента.

Приклад: якщо юрособа-«єдинник» отримала на свій рахунок **50 тис. грн** від продажу товарів за договором комісії, а згідно з договором її комісійна винагорода становить лише **5 тис. грн**, то оподатковуваним доходом буде включено **5 тис. грн**, а не всю суму 50 тис. грн. Відповідно, саме **ця сума винагороди** враховується і при обчисленні граничного обсягу доходу для перебування на спрощеній системі, оскільки кваліфікуючий критерій (ліміт доходу) встановлений для доходу в розумінні ст.292 ПКУ.

Роз'яснення податкових органів

Податкова служба підтримує наведений підхід у своїх офіційних роз'ясненнях. Зокрема, в **індивідуальній податковій**

консультації ДФС від 26.07.2019 №3515/6/99-99-12-02-03-15/ІПК податківці, посилаючись на п.292.4 ПКУ, підтвердили, що при виконанні послуг за договором комісії дохід платника єдиного податку формується **тільки в сумі отриманої комісійної винагороди**, а «транзитні» кошти (виручка, призначена для комітента) не включаються до доходу такого платника. Аналогічні висновки містяться й у загальнодоступних консультаціях ДПС. Так, у підкатегорії 107.01.03 бази «ЗІР» податкова роз'яснює, що кошти, які надходять єдиннику-посереднику та підлягають перерахуванню довірителю/комітенту, не враховуються у його оподатковуваному доході. Цю ж норму неодноразово наводили територіальні органи ДПС у своїх повідомленнях – наприклад, ДПС у Дніпропетровській області нагадує, що згідно з ПКУ при договорах комісії доходом є **лише отримана агентська винагорода**.

Варто додати, що позиція законодавця узгоджується і з правилами бухобліку: згідно з п. 6.2 П(С)БО 15 «*Дохід*» комісіонер **не визнає доходом** суму надходжень, отриманих на користь комітента/принципала за посередницькими договорами. Отже, ні з погляду податкового обліку єдиного податку, ні за бухгалтерськими стандартами «транзитна» виручка не є доходом посередника.

Судова практика щодо «транзитних» коштів

Історично питання оподаткування транзитних сум за договором комісії було предметом спорів. За часів дії Указу Президента №727/98 (спрощена система до 2011 р.) існувала неоднозначна судова практика: ВАСУ здебільшого вважав доходом лише суму комісійної винагороди, тоді як Верховний Суд України у 2010 р. дійшов протилежного висновку, наполягаючи, що «*вся сума транзитних коштів суб'єкта малого підприємництва становить його виручку*», а перевищення такого загального обороту позбавляє права на ЄП. Саме тому при запровадженні ПКУ

законодавець вирішив прямо врегулювати це питання: норма, що нині міститься в п.292.4 ПКУ, була введена, щоб чітко визначити доходом посередника лише суму його винагороди (на відміну від підходу старого ВСУ). У початковій редакції ПКУ ця норма не називала договір комісії прямо (лише доручення, транспортне експедирування, агентські договори), що давало податківцям привід дискутувати. Лише з 2015 р. до п.292.4 було додано і **договір комісії**, усунувши будь-які сумніви. Відтоді фіскальна позиція змінилася на користь платників єдиного податку, що підтверджується як роз'ясненнями ДПС, так і актуальною судовою практикою.

Сучасна практика. Наразі адміністративні суди при розгляді спорів одностайно стають на бік платників єдиного податку-комісіонерів. Якщо податковий орган намагається донарахувати податок, трактуючи всю виручку як дохід, суди скасовують такі рішення. Для прикладу, **П'ятий апеляційний адмінсуд** у постанові від 02.12.2021 у справі №540/2683/21 зазначив, що за положеннями ст.292 ПКУ доходом ФОП-комісіонера є лише сума його винагороди (в тому кейсі ≈20 тис. грн), а не вся виручка (~466 тис. грн), отримана на рахунок – тому донарахування податків на всю суму визнано неправомірним. **Другий апеляційний адмінсуд** у постанові від 07.04.2021 (справа №520/3793/2020) прямо вказав, що при відсутності переходу права власності на товар до комісіонера кошти, які той отримує від покупців за товар комітента, **не є доходом комісіонера від реалізації цього товару. Такий підхід в контексті граничного доходу підтримав і Верховний Суд: наведений висновок відповідає правовим позиціям ВС, викладеним у постановах від 17.07.2020 у справі №826/8493/18, від 21.01.2021 у справі № 820/3092/16, а також у постановах від 13.07.2023 у справі № 640/11847/20, від 18.10.2023 у справі № 160/11905/21, від 25.01.2024 у справі № 824/183/18-а та ін.**

Ризики: Таким чином, за чинним законодавством і судовою практикою, **лише комісійна винагорода** включається до доходу єдинника. Податкові органи теоретично можуть ставити під

сумнів реальність чи правильність оформлення договору комісії. Якщо договір комісії буде визнано удаваним (скажімо, за відсутності підтвердних документів), існує ризик, що всю суму обороту можуть розглядати як дохід від самостійної діяльності платника, з наслідками перевищення ліміту. Проте за наявності коректно оформлених документів (договір, акти виконання, звіти комісіонера тощо) платник має всі шанси відстояти свою позицію, і суди підтверджують правомірність невключення транзитних сум до доходу комісіонера.

Отже.

Платник єдиного податку III групи, що продає товари за договором комісії, при визначенні граничного обсягу доходу враховує лише суму власної комісійної винагороди (доходу від наданої послуги комісії). Вся виручка, отримана від покупців за товар, не включається до доходу платника ЄП-комісіонера, оскільки належить комітентові. Цей висновок ґрунтується на прямих нормах ПКУ та підтверджений роз'ясненнями ДПС і судовою практикою.

Якщо вам потрібен податковий супровід підприємницької діяльності, професійний податковий облік може бути наданий фахівцями Компанії Вікторія на договірних умовах.

Для отримання деталей або ж додаткових консультацій звертайтеся за формою швидкого звернення:

Ваше ім'я (обов'язково)

Ваш email (обов'язково)

Ваш номер телефону (обов'язково)

Ваше повідомлення

Відправити

Наші контакти:

Номери телефонів: +38(050)-404-87-30; +38(098)-793-77-77,
електронна пошта: office@vg.ua

Група Компаній Вікторія